СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 46. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ПЯТНИЦЯ, 27 ЛЮТОГО 1948. No. 46. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 27, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОНОМ Тел. „Свобода": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

РЕСПУБЛИКАНЦІ НАЙШЛИ ФОНДИ ДЛЯ ПРОВІРКИ АДМІНІСТРАЦІЇ ТРУМАНА

Вашингтон, 25 лютого. — Сенатська республиканська більшість переперла ухвалу щоб призначити суму $170,000 на безмежне слідство адміністрації Трумана. Є це найбільша сума за всі часи, призначена одноразово на якесь слідство, ведене конгресом. Проти признання суми завзято виступали сенатори з Демократичної партії, закидаючи республиканцям, що це є якась ближче неозначена „виправа на риболовлю", бо в ухвалі не сказано, яку саме ділянку мають досліджувати. Сенатор Фергусон з Мишиген сказав, що хочуть провіряти урядування генерального прокуратора Тама С. Кларка.

ПРЕЗИДЕНТ ПРИЛЕТІВ ЛІТАКОМ ДО ФЛОРИДИ

Кій Вест, на Флориді.—Президент Труман прилетів літаком з острова Куба, щоб у такий спосіб вимнути морської недуги, коли б він вертався домів воєнним кораблем із своєї подорожі по Карібським морю. Тут перебуде президент до 5 березня, а потім поїде з поворотом до Вашингтону. У міжчасі він *буде* студіювати документи та нові законопроєкти. Він має підписати між іншими закон про хвилеве продовження контролі чиншів, заки буде ухвалений новий закон.

ПІДКОМІСІЯ ВИПРАЦЮВАЛА БИЛ ДЛЯ ЗАБОРОНИ ЛІНЧУ

Вашингтон. — Правнича підкомісія палати репрезентантів випрацювала законопроєкт, який признає за федеральний злочин лінч на людях. Цей бил находить підтримку в предсідника палати, тому надіються, що він швидко прийде на денний порядок правничої комісії, а опісля й повної палати. Дехто думає, що бил перейде в палаті, але зазнає завзятого спротиву в сенаті. Досі 74 південних конґресментів підписали забовязання, що будуть поборювати аж до кінця спроби президента перевести закон проти лінчу, закон за знесення податку від голосування і за зрівнання громадянських прав.

ЮНІЯ ДОМАШНІХ СТОРОЖІВ ФУНДУЄ УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТИПЕНДІЇ

Іванстон, стейт Ілиной. — Юнія домашніх сторожів („дженіторів") з Шікаґо ухвалила створити 8 річних наукових стипендій для втримання дітей своїх членів в університеті. Юнія нараховує 8,000 членів, вона належить до Американської Федерації Праці. Це перший раз якась робітнича юнія поважно призадувалася над науковими стипендіями для своїх членів.

ЗАСТАНОВЛЯТЬ НІЧНУ ПРАЦЮ В ПІДПРИЄМСТВАХ КАЙЗЕРА

Дітройт. — Кайзер-Фрейзер Корпорейшен оприлюднив, що з початком березня застановить нічну зміну роботи при виробі авт в фабриці Виллов Рун, з огляду на ощадність. Це зменшить виріб нових авт на 1,000 штук щодня і відстановить від праці 2,400 робітників.

УКРАЇНСЬКА ПІДСОВЄТСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ НАЙМАЄ ОКРЕМИЙ ДІМ

Ню Йорк. — Василь А. Тарасенко, постійний представник підсовєтської України до Комісії Безпеки Обєднаних Держав, наймив дім, знаний як Стенлі Графтон Мортимер Гавс під ч. 18 при Іст 79 вулиці для своєї родини і для членів своєї делеґації. Дім винаймлено на два роки, від 1 березня 1948 до 28 лютого 1950 р. Комірне виносить $43,-500 за ввесь час. Там нема ніякої обстанови, а є всіх 26 кімнат. Між ними є 10 спалень, 8 кімнат для служби, 7 купалень, їдальна кімната й бібліотека з мармуровою долівкою, викладена мозаїкою. Тарасенко є лише заступником постійного делеґата Дмитра Мануїльського. Трансакцію за винаєм дому переводив адвокат делеґації Чарз Рехт.

ПОМЕР ДЖ. Г. СОРЕЛС, НАЧАЛЬНИЙ РЕДАКТОР СКРИПС-ГАВЕРДА

Ню Йорк. — У віці 52 літ помер від удару серця начальний редактор синдикату Скрипс-Гаверда, Дж. Г. Сорелс. У Ню Йорку щоденник Ворлд-Телеграм належить до цього синдикату. Під час війни Сорелс був помічником цензора у Вашингтоні для орґанізації відділу преси. Сорелс вірно заступав ідею високої журналістичної етики. При нюйорській газеті працював від 1930 р.

ХОЧУТЬ ЗАВЕСТИ ЦІЛОРІЧНІ ШКОЛИ

Атлантик Сіті. — Основну реорганізацію елементарних шкіл на підставі цілорічної безперервної науки хочуть перевести провідні педагоги, зібрані тут на конференції Американського Товариства Шкільних Адміністраторів. Плян обіймає 29,000,000 дітей у шкільнім віці. Наука малаб тривати 6 днів на тиждень, учителі були б зайняті 12 місяців на рік з одномісячними вакаціями, а кожна школа мала б табор для доповнення шкільної науки. Не було б ніяких піврічних ні річних іспитів ні підвищень. Цей плян прийняли учасники конференції в числі 12,000. Його вважають за найбільше поступовий впродовж останніх 40 літ.

БОРОТЬБА ЗА КОНСТИТУЦІЙНІСТЬ ЗАКОНУ ТЕФТА-ГАРТЛІЯ

Індіанаполис. — Краєва Рада Робітничих Відносин віднесла першу перемогу у правничій боротьбі за признання нового робітничого закону Тефта-Гартлія конституційним. Федеральний суд відкинув домагання друкарської юнії, щоб не брати під суд позву Ради, яка видала заборону („інджонкшен") проти несправедливих практик, ведених цею юнією.

Уряд готов оприлюднити тайні документи в справі Чехії

Вашингтон, 25. лютого. — Державний замах комуністів в Чехословаччині спонукує урядові кола в столиці до оприлюднення тайних документів про те, як дійшло до зайняття Чехії совєтськими військами, хоч при кінці війни американські війська були ближчі Праги ніж совєтські. Документи мають виказати, що в травні 1945 р. ген. Айзенгавер стримав свої війська від зайняття Праги на домагання Совєтів; що совєтські й американські війська покинули Чехію в 1945 р. за спільною згодою Трумана й Сталіна; що Совєти використали цю умову на розголошення між чехами неправди, наче б Америка не хотіла помагати чехам у їх боротьбі за освободження з німецького ярма й тому самі росіяни мусіли це зробити.

ПЕРЕВОРОТ В ЧЕХІЇ ПРИСПІШИТЬ АКЦІЮ В СПРАВІ ПЛЯНУ МАРШАЛА.

Вашингтон. — Російський поспіх з зайняттям Чехословаччини причинився до покінчення опозиції в конґресі проти Пляну Маршала для видужання Европи, як загально тепер говорять у Вашингтоні. Тому, що комуністичний замах посилить відвагу Росії, панує в столиці переконання, що Совєти схочуть негайно кинутися на зайняття якоїсь іншої країни в Европі. Це знову мусить спонукати конгрес до негайної акції для здійснення Програми Видужання Европи.

АМЕРИКА ЗАЛИШАЄ ДУМКУ 40-ЛІТНЬОЇ ГАРАНТІЇ ДЛЯ ОБЕЗЗБРОЄННЯ НІМЕЧЧИНИ

Вашингтон. — Уряд залишив дальші змагання гарантувати на 40 років обеззброєння Німеччини, якщоб Чотири Потуги згодилися на такий плян. Це сталося тому, що Совєти ставили безупинно опір проти такого пляну. Департамент стейту вислав до Франції повідомлення, що цей плян під теперішню пору вже перестарілий і він не може бути здійснений без совєтської згоди. Зате Америка видвигне інший плян для забезпеки Европи перед німецьким мілітаризмом на недалекій конференції в Лондоні.

„ГОЛОС АМЕРИКИ" ЗДАВЛЕНО В МОСКВІ

Ню Йорк. — Радієві програми, надавані для світу під іменем „Голос Америки" не доходять до Москви, як це стверджує радіовисильня цієї програми, приміщена під ч. 224 при Вест 57 вулиці в Ню Йорку. Інженери твердять, що на перешкоді цьому бувають атмосферичні відносини, але тому, що це діється майже при кожнім надаванні американської радіопрограми, панує здогад, що Москва має якийсь винахід, який недопускає радієвих филь з Америки. З Лондону звідомляють, що тамошня програма, висилана до Росії, має все успіх. Американські інженери пробують підібрати іншу филю для успішного висилання програми на Схід. Вони кажуть, що британці мають довший досвід з висиланням радієвих вістей до Москви й тому вони вже навчилися, як зараджувати різним московським трюкам.

ҐОТВАЛЬД — УЧЕНЬ МАНУЇЛЬСЬКОГО.

Прага, 25. лютого. — Теперішній комуністичний премієр Чехословаччини, що остаточно довершив в країні комуністичного перевороту, є учнем „українського" міністра закордонних справ, Дмитра Мануїльського, що його теж „відкрив". Ґотвальд був собі Ґотвальдом аж до 1925 року, коли то Мануїльський з доручення Кремля приїхав до Праги реорганізувати комуністичну партію. Мануїльський зробив тоді Ґотвальда своєю „правою рукою" та іменував його провідником чеських комуністів. Вже кілька років пізніше Ґотвальд пообіцяв „зламати карк" Бенешові і тепер справді зламав.

ЧЕРГА НА СОВЄТСЬКИХ МАЛЯРІВ

ПІСЛЯ ЧИСТКИ КОМПОЗИТОРІВ, ВІДКРИЛИ „БУРЖУАЗНИЙ ДЕКАДЕНС" ТЕЖ СЕРЕД МАЛЯРІВ.

Москва, 25. лютого. (ЮП). — Після недавної чистки серед совєтських композиторів, яким закидувано „декаданс" й „буржуазні ухили" в музиці, тепер прийшла черга на совєтських малярів, що в своїх творах теж мали виявити „буржуазний декаданс". Московський журнал „Большевик" сьогодні повідомляє про дводенні наради президії спілки совєтських малярів, на яких під час „оживленої дискусії" виявлено в творах малярів „залишки буржуазного формалізму" та цілий ряд інших гріхів проти правовірного комунізму. Поодинокі малярі з усіх совєтських „республик" мали признатися до своїх помилок. Імен жодних „Большевик" не називає, та це і не грає ролі; раніше чи пізніше всі вони опиняться на Сибірі, якщо тільки існуватимуть Совєти.

Америка пропонує нову провірку палестинської справи

Лейк Соксес, Н. Й., 25. лютого. — Американський представник в Раді Безпеки О.Д., Ворен Р. Остен, вніс сьогодні формальну резолюцію, пропонуючи створити окрему комісію з представників „великої пятки", Америки, Британії, Франції, Совєтів і Китаю, яка розглянула б та вирішила б, чи положення в Палестині справді загрожує міжнародньому мирові та що в такому випадку належить робити. Остин заявив, що ця пропозиція свідомо подумана як часова опозиція проти колумбійської резолюції в справі надзвичайної сесії Загального Зібрання О.Д., яке щераз провірило б правильність свого попереднього рішення щодо поділу Палестини. Тому, що в американській резолюції пропонується пораду палестинської комісії великої пятки з представниками жидівського і арабського комітету для Палестини, Британія готова голосувати проти неї. Арабський представник в Раді на сьогоднішній сесії заявив, що на випадок рішення Ради Безпеки, щоби до Палестини вислати міжнародну армію, араби негайно „поспішать на рятунок" цеї країни. Докищо, важко передбачити остаточне рішення та полагодження цілої справи з Палестиною, а американське становище в Раді Безпеки це кінцеве вирішення знову відкладає на деякий час.

НОРВЕГІЯ ПРОПОНУЄ НАДЗВИЧАЙНУ СЕСІЮ О.Д. В СПРАВІ КОРЕЇ

Лейк Соксес, Н. Й., 25. лютого. — Норвежський представник в Малій Асамблеї О.Д. пропонував сьогодні скликати надзвичайну сесію Загального Зібрання О.Д., на якій остаточно була б вирішена справа Кореї та американсько-совєтські суперечності на цю тему. Проте, норвежська пропозиція не мала жодної підтримки, натомість поодинокі представники заявляються за американською думкою, щоби існуюча Корейська Комісія виповнила своє завдання та перевела вибори, без огляду на становище Совєтів.

„ДИКЕ ПОЛЕ" В ПАЛЕСТИНІ.

Єрусалим, 25. лютого. — Вміжчасі, як Рада Безпеки О.Д. пробує знайти справедливу міжнародну розвязку Палестинської справи, в самій Палестині продовжуються криваві бійки між арабами і жидами, перемінюючи поодинокі райони цеї країни в справжні „дикі поля". До найчастіших зударів, жертвою яких падають теж вояки британської залоги, приходить в Єрусалимі. Після недавної жахливої експлозії, що знищила одну з найбільших жидівських вулиць, сьогодні жидівські терористи напали на будинок британського військового суду, вбиваючи одного араба та поранивши другого.

ЕКОНОМІЧНА КОМІСІЯ ДЛЯ ПІВДЕННОЇ АМЕРИКИ.

Лейк Соксес, Н. Й., 25. лютого. — Економічна і Соціяльна Рада О.Д. прийняла сьогодні пропозицію на створення окремої Економічної Комісії для Південної Америки, подібно як їх вже створено для Европи і Азії. Завданням цеї Комісії буде „координувати господарства південно-американських країн, допомогти в розвитку індустрії та піднесенні життевого рівня" в цих країнах.

ПОМЕР ЕКСПРЕЗИДЕНТ УРУГВАЮ, ГЕН. БАЛЬДОМІР.

Монтевідео, Уругвай, 25. лютого. — Давніший президент Уругваю, ген. Альфредо Бальдомір, помер в 64 році життя. Він став президентом в 1933 році і справував свій уряд під час війни від 1938 до 1943 року як вірний союзник Аліянтів. За його урядування прибув до Уругваю німецький воєнний корабель Граф Спе, якому Бальдомір відмовив права азилю.

ПРОГОЛОШЕНО КОМУНІСТИЧНИЙ УРЯД ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ

ЧЕХИ ВПАЛИ ЖЕРТВОЮ СОВЄТСЬКОГО ІМПЕРІЯЛІЗМУ. ЧЕРВОНИЙ ПЯСТУК В КРАЇНІ. КРОВ І СЛЬОЗИ НА ВУЛИЦЯХ ПРАГИ.

Прага, 26 лютого. Під загрозою генерального страйку опанованої комуністами Генеральної Федерації Праці та під терором комуністичної поліції і комуністичних партійних виконкомів, президент Чехословацької республики Едвард Бенеш вчора скапітулював та погодився на передачу комуністам повної влади в країні. У вечірніх годинах комуністичний премієр Готвальд проголосив склад нового уряду, до якого входять 13 членів комуністичної партії, чотирьох лівих соціял-демократів, по двох комуністичних відступників від національно - соціялістичної та народної партії та один відступник від словацької демократичної партії. Двох членів уряду, міністер закордонних справ Ян Масарик та міністер війни ген. Людвік Свобода, не мають партійної приналежности. Всі важливіші міністерства обсаджені комуністами, теж міністерство внутрішніх справ, щоб арештувати чехів і міністерство справедливости, щоб їх засуджувати на смерть. Виявляється, що під час комуністичного перевороту в Празі „припадково" був совєтський заступник міністра закордонних справ Зорін. Безпосередньо перед капітуляцією Бенеша на домагання комуністів, в Празі відбулися ще останні демонстрації. Група біля 1,500 студентів вибралася до замку Градчани з метою домагатись, щоби президент не уступав перед комуністичним терором. Комуністична поліція віддала в студентів сальву стрілів, вбиваючи одного студента та жахливо побиваючи кольбами кріс інших. Недовго після того сталінів „ґавляйтер" Ґотвальд проголосив капітуляцію президента та його згоду на перебрання влади комуністами. Багато чехів аж тоді почали здавати собі справу що сталося і на вулицях Праги можна було побачити чоловіків і жінок, що з розпачі конвульсійно ридали. Як в 1939 році Чехословаччина впала жертвою імперіялістичних апетитів Гітлера, так тепер вона впала такою самою жертвою таких самих апетитів Гітлерового союзника — Сталіна.

ЧЕРВОНИЙ ПЕРЕВОРОТ В ЧЕХІЇ ПОТРЯСАЄ ЛОНДОНОМ І ПАРИЖЕМ

Лондон, 26 лютого. Комуністичний переворот в Чехословаччині та сумний кінець ще єдиної демократичної країни за совєтською залізною заслоною викликали глибоке потрясення в урядових і дипломатичних колах столиці Британії і Франції. В Лондоні вповні здають собі справу з далекосяглого значення цеї переміни і уряд докищо здержується від офіціяльного становища. Висловлюється тільки побоювання за дальшу долю президента Бенеша, що має в Лондоні великі симпатії. Французький міністер закордонних справ Жорж Бідо заявив британським і американським кореспондентам, що чехословацька кріза, по його думці, розвинулася в дуже грізний спосіб і її наслідки можуть прийти раніше, ніж це виглядало б. Бідо заявив, що він неприпризнає такої демократії, де арештується та вішається і стріляється опозицію. Подібні думки висловили й інші французькі представники. За подіями в Чехословаччині виразно добачується руку Москви та створеного нею Комінформу. Звертається увагу, що представники комуністичних партій в скандинавських країнах відбули зкінцем минулого тижня таємну нараду в Ослі, теж в справі Комінформу.

МОСКВА ТРІЮМФУЄ

Лондон, 25 лютого. (АП)— У звязку з комуністичним переворотом в Чехословаччині московська радіовисильня передала сьогодні окрему авдицію, тріюмфуючи перемогою „прогресивних елементів". Московське радіо твердить, що це чеські „реакційні кола, хотіли встановити „диктатуру", але комуністи рішучою акцією їм в цьому перешкодили.

ПЕРЕД ПІДПИСАННЯМ ПОЛЬСЬКО-РУМУНСЬКОГО ДОГОВОРУ

Варшава, 25 лютого. Завтра рано приїжджає тут румунський комуністичний премієр Петру Ґроза та міністер закордонних справ, відома комуністка Анна Павкер, з метою підписати ще один комуністичний союз з поляками. Проте, у Варшаві ставляться дещо з резервою до запропонованого військового союзу з комуністичними балканськими країнами і, можливо, тим разом обмежаться ще тільки до „культурного" договору.

ЗА ЗБІЛЬШЕННЯ ПРОДУКЦІЇ СТАЛІ В ЕВРОПІ

Женева, 25 лютого. Економічна Комісія для Европи винесла сьогодні рішення про раціональне розміщення та постачення вугілля для европейських країн, з метою відповідно збільшити продукцію сталі. Американські представники назвали це рішення найважливішим в самодопомозі Европи від часу закінчення війни.

ДОЖИДАЮТЬ ДАЛЕКОЙДУЧИХ РІШЕНЬ В СПРАВІ НІМЕЧЧИНИ

Франкфурт над Майном, Німеччина, 25 лютого. У звязку з Лондонською конференцією американських, британських і французьких представників та участи в нарадах представників Бельгії, Голандії і Люксембурґу, тут дожодається далекойдучих рішень щодо майбутньої долі Німеччини. Майже певним вважається злуку трьох окупаційних зон і можливість створення західно-німецької держави.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (з англійською Частиною):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346. JERSEY CITY 3. N. J.

ПРИЙШЛА ЧЕРГА НА ЧЕХОСЛОВАЧЧИНУ

„Старший брат" зачав подавати „братню" руку чехам і словакам в подібний спосіб, як подавав досі й іншим народам, яких „визволював". Отже вже й Чехословаччина зачинає перемінятись „безкровним, революційним порядком" при допомозі комуністичної пятої колони в справжнього московського сателіта, збільшаючи число таких країн зі совєтської сфери впливів, як Югославія, Болгарія, Мадярщина, Румунія, чи Польща.

У цьому, що тепер діється у Чехословаччині, винуваті демократичні потуги, які дозволяють Совєтам далі на „мирну" агресію, але винуваті й такі провідні люди, як Едвард Бенеш чи Ян Масарик, що постійно дурили себе, свій нарід і світ, що є можлива співпраця між демократіями і тоталітарним Кремлем.

Едвард Бенеш, президент Чехословаччини, був довго реклямований в Америці різними чинниками як зразок „політичної мудрости", якого країна стала завдяки йому „демократичним бастіоном", який єднає Схід зо Заходом. Така рекляма, попирана ще відповідними заявами Бенеша чи Масарика, тільки помагали Москві ліквідувати останки демократичних вольностей в інших країнах, в яких знайшлися совєтські війська, та переміняти їх на поліційні держави. Тепер, як виглядає, це діло в тих країнах покінчене й Москва взялась до Чехословаччини. Проте такий старий політик як Бенеш, не зважаючи на своє москвофільство (як і чехів взагалі!), таки довинен був знати і краще інших розуміти, до чого йде в Европі, не зважаючи на обіцянки Сталіна, про які він згадує у своїх спогадах. Він повинен був знати вартість сталінських запевнень та розуміти, що його країною не керує той, що сидить на Градчанах, а той, що сидить на Кремлі. А цей останній має свої пляни, згідно з якими ціла Европа, а то й цілий світ, мають стати комуністичними і бути під диктатом Москви. Ці речі вже нині навіть дитина повинна б розуміти! Яке ж тоді може бути місце для „парляментарної системи" в Чехословаччині, про котру ще далі маячить Бенеш та якої хоче боронити?

Заповівши свого часу опір гітлерівській диктатурі Бенеш скоро опинився поза Чехословачиною, в Лондоні. Можна легко передбачити, що буде з Бенешом, коли б він так не піддався диктатурі Сталіна. У такому випадку навіть не міг би вже втекти до Лондону чи Ню Йорку, а опинився б певно на Сибірі враз з уступившими міністрами, яких тепер большевицька пропаганда називає „зрадниками народу", „саботажниками" та „шпигами", що працюють на користь „американських та британських капіталістів". Вратується хвилево Бенеш хіба тільки тим, що погодиться на „народній фронт", себто на диктатуру комуністичної партії та на цю „економічну демократію", яка існує в Совєтському Союзі, а яка зведе ще й чеський нарід до жебрачої торби. Це він і зробив.

Нині Чехословаччина на шляху до цеї трагедії, яку переживає Україна під червоною Москвою вже десятки років, а яку Бенешові й йому подібним таки важко було розуміти. Тепер уже певно її зрозуміють!

Наслідки неморальної спілки в Бронксі

У внутрішніх відносинах Злучених Держав несподівано на перше місце виринули наслідки доповняючих виборів в 24 конгресовому дистрикті в Бронксі, на передмістю Ню Йорку. При виборах у вівторок 17. лютого перелетів там політичний „близард". У традиційно сильнім демократичнім дистрикті вийшов переможцем комунофіл Ліо Айзаксон, на котрого свою головну ставку поставив кандидат третьої партії Генрі Волес, при допомозі комуністів з нюйорської організації, яка назвала себе Американською Партією Праці. Перед виборами працювали там комуністи як „збожеволілі чорти", (як ствердила одна газета), уживаючи всяких найновіших технічних виходів, в додатку до своєї засадничої філософії брехні й клевети. Демократи, які в минулому переводили там своїх кандидатів завдяки виборчій машині зпід контролі Едварда Флина, важливого члена Краєвого Демократичного Комітету, потерпіли небувалу поразку, а кандидати Републиканської партії й ліберальної групи були лише кандидатами для зареєстрування своїх партій. Вони там не мають сили.

Після виборів пішов по цілому краю й поза кордон небувалий розголос про цю перемогу. Насамперед кандидат третьої партії, Генрі Волес, якого поборюють не лише обі великі партії, але й різні поступові елементи й головні робітничі організації, несподівано виріс на велетня, і то такого, що може ставити і переводити вибір своїх кандидатів. Члени стейтової асамблеї міста Ню Йорку, які готові в стейтовій легіслятурі голосувати за підвишку ціни їзди на банкротуючих нюйорських підземних залізницях з 5 центів на 10 центів, нагло почали натискати на посадника міста, щоб він відтягнув свій плян підвишки, бо завалиться ціла Демократична партія й її вплив в місті. Поважні краєві демократичні провідники почали навіть натискати на президента, щоби поробив старання для приєднання Волеса назад до Демократичної партії, бо інакше прийдеться програти при надходячих виборах як Трумановi, так і цілій партії.

Щоденник Ню Йорк Таймс доручив своїм кореспондентам по різних містах Злучених Держав перевести допити, який вплив на краєве політичне угрупування може мати перемога Айзаксона в Бронксі і на основі такого матеріялу помістив довгий звіт у своїм виданні з понеділка 23. лютого. У звіті стверджується, що вибір у Бронксі додав сили в агітації за третю партію, а ослабив шанси Трумана до тієї міри, що він, напр. у стейті Мишиґен, буде щойно на третьому місці при виборах.

Московська комуністична „Правда" розтрубіла вибори в Бронксі до першокласної події в Злучених Державах та назвала вибір Айзаксона „поразкою імперіялістів". Коли б на такій оцінці московської „Правди" оперти останні потягнення Москви в міжнародній політиці, то можна б цій „поразці імперіялістів" у Бронксі приписати навіть і наступ комуністів на Чехію в тому переконанні, що в Америці до влади приходить уже Волес із своєю москвофільською групою.

З огляду на такий оборот справи почали деякі знавці політичних відносин точніше розглядати перемогу комунолейбористів в 24 конгресовій окрузі і тамошні відносини. Вони стверджують таке:

Згадана конгресова округа в Бронксі є дуже убога. Там живе мішане населення, між якими ще найбагатші жиди і їх є там 35%; дальше живе там 15% айришів, 15% італійців, 15% нігрів, 5% порторіканців і 15% різнородних інших людей. Усіх виборців було зареєстрованих 96,000, а з них голосувало лише біля 40,000. Значить більша частина виборців не явилася до голосування й тому Айзаксон вибраний подавляючою більшістю відданих голосів, бо дістав аж 22,697, а демократ дістав лише 12,578 голосів. Округа, як згадано, є традиційно демократична і при виборах в 1946 р. дала демократичному кандидатові 39,220 голосів, а кандидатові Американської Партії Праці, з якої саме вийшов тепер переможцем Айзаксон, 17,062 голосів. Значить прийшла несподівана зміна. З яких тоді причин?

Треба ствердити, що цього року, попри закриту комуністичну пропаганду видвигнено такі справи, які, не мають нічого спільного з внутрішним американським життям. Тому, що в Бронксі живе найбільше жидів, Волес і його попутчики одверто обговорювали події Палестини під час виборчої агітації і твердили, що президент Труман придобрюється арабам у цій справі, а жидів обдурює. Ця агітація потягнула за собою переважаючий жидівський елемент. Для ніґрів і порторіканців видвигнено інший аргумент, а це, що президент ошукує їх, коли видвигає справу зрівнання їх перед законом, доказуючи, що президент немає на це сили. Агітатори зробили з Трумана гіпокрита, і в такім світлі представили демократичного кандидата. Перед лібералами представляли комуністи демократичного провідника як члена скорумпованої машини з Тамені, а італіянів страшили, що Америка в своїм імперіялістичнім поході за урядування Трумана й його Демократичної партії хоче запанувати й опісля поневолити Італію. У такий спосіб відстрашено від голосування більшу частину виборців, а лише вибрані одиниці з комуністичних противників пішли проти Айзаксона. Зате знаменито здисципліновані комуністи, які сліпо виконують накази, пішли до виборців лавою і вибрали Айзаксона, який після свого вибору оголосив, що перемогла ідея недопустити допомоги Европі на підставі Пляну Маршала. Демократи, занадто певні своєї перемоги, не спішилися простувати наклепи комуністів.

До цієї картини треба ще додати іншу правду з минулого, а це легкодушну дружбу демократів з комунофілами й дійсними комуністами, які сховалися під назву Американської Партії Праці. Це була неморальна спілка, яка баламутила американців за часів Рузвелта і за часів посадника Ля Ґвардії. Така спілка мусіла довести до відповідних наслідків.

Генрі Волес, якщо буде в нього хоч трохи справжнього американізму, згодом цілком певно впаде жертвою цеї несвятої дружби так, як впав жертвою Джан Луїс, організуючи колишній Комітет з пізнішою назвою Конгрес Індустріяльних Організацій; як упав жертвою президент Рузвелт у своїх переговорах в Тегерані й Ялті зо Сталіном, і як упав жертвою президент Чехословаччини Едвард Бенеш, який тепер на шкірі свого народу переконується про вартість дружби з Москвою.

15. роковини голоду

Загально відомо, що в Совєтському Союзі віддавна люди не наїдаються. Привилей — бути ситим — має тільки горішня верства — висока бюрократія. Вона має „веселе і щасливе життя". Але в безмежному СССР є різні провінції, що до них Москва уживає не однакових метод. Хоч недостача харчування тяжить над населенням цілого СССР, але большевицька Москва деякі частини своєї імперії спеціяльно виголоджує, з причин політичних. Так зроблено з Україною 1922 року і року 1933. 1921/22 року в Україн і була велика посуха і неврожай.

В Південній Україні була велика недостача хліба та їхньої поживи. Москва не тільки не помагала голодним Українцям, але заховала факт голоду в Україні перед світом. Тому міжнародні допомогові організації — АРА (Гувер) і комітет Нансена (Женева) посилали допомогу тільки на Московщину. Про голод в Україні довідався світ уперше в квітні 1922 року від одного норвежця, що працював у Нансеновім комітеті. Большевицька Москва цинічно засудила на голодову смерть мільйони українських робітників і селян. Навіть з голодної України збирали податки збіжжям і вивозили на Московщину. Не диво, що в Україні поширилося 1922 року людоїдство.

Чому Москва виголоджувала Україну? Причина проста: цим способом большевики хотіли зломити спротив української людности, що ввесь час боролася зі зброєю в руках проти московської окупації. І це Москві удалося: після 1922 року хоч і були поодинокі місцеві бунти, але організованих, масових повстань з політичною програмою не було.

1932/33 року Москва повторила голод в Україні. Якщо голод 1922 року большевицька Москва може „виправдувати" неврожаєм, то року 1932 урожай в Україні був нормальний. З України, з Кубані та з козачих земель Москва забрала все, що могла, до себе. Обідрану людність Москва засудила на голодову смерть. Голод панував головним чином по селах, бо Москва хотіла примусити селян вступати до колгоспів. Коли по селах Україна масово умирали люди або тікали до міст, щоб знайти собі хоч кусник хліба, в Московщині голоду не знали й їли пшеничний український хліб. Змучені голодом українці пробували наблизитись до вагонів, навантажених збіжжям, що було призначене на вивіз до Москви. Охорона мала наказ — стріляти на голодних і так робила (стація Гоголево на Полтавщині). На полях поставлено вартових на особливих високих вартівнях, щоб голодні не виривали недозрілих колосків. За цього голоду організованого Москвою, вимерло декілька мільйонів українців. Цілі села опустіли, і там вивішено чорні прапори. По безлюдних селях довго ще в хатах лежали трупи, бо не було кому ховати мертвих.

Коли Москва знесилила Україну цим другим голодом, то ще зробила огидну комедію: шукала в Україні „винних за голод". Так, знаказу Москви їздила комісія у жовтні 1933 р. по українських селах, щоб „вияснити причини голоду". Така комісія, відвідала село Крачківку на Київщині. Там усі мешканці вимерли. Лишився тільки голова сільради Гетькало, комуніст. Його зроблено винним за голод і смерть селян...

Комуніста Андрія Річицького в Баштанському районі поставлено перед „народній трибунал" і розстріляно, бо він, мовляв, силою примушував селян записуватися в колгоспи і велів руйнувати в хатах печі. Річицького покарано, але селяни лишилися і надалі в колгоспі...

Недарма ті, що пережили голод в Україні, при згадці про цей нелюдський злочин Москви, не можуть здержати сліз.

П. В.

Югославія на воєнній стопі...

(Надіслане з Европи).

Пишуть з кінцем січня з Білгороду:

„Всупереч велитенським вимогам, предвидженим югославською „пятилеткою", маршал Тіто відтягнув незвичайно великий відсоток найбільш працездавних чоловіків у ряди армії, що в часі миру начисляє 400,000 вояків".

Так отже „демократична" федеративна народна республіка Югославія зо своїми нецілими 15 мільйонами населення, озброєна по зуби вправляє „воєнну іграшку"... Розбираючи аритметично обі цифри виходить, що на кожних 36 громадян, включно зо старими й немовлятами, находиться в рядах армії один чоловік. Отже відсотково не до порівнання більше як у Злучених Державах, які мусять утримувати окупаційні армії для втримання порядку на великих просторах нашої планети. Згадати б тільки Німеччину, італійські колонії й Ніппон з його колишніми мандатними територіями. Тому і не дивниця, що один відважний кореспондент запитав одного високого червоного вельможу в Білгороді, чому його край (Югославія) держить стільки людей в поготівлю. Відповідь червоного вельможі була ляконічна: „На всяку евентуальність". Запитаний далі, чи його уряд дійсно думає, що може бути нападений з боку „держав-капіталістів", відповів ще коротше: „так". Щойно після того розговорився з дійсним південним темпераментом „візантійця". Побоявшись, що 400 тисяч балканських комітів є смішно малою цифрою проти „капіталістичних запроданців", похапно додав:: „Армія з 400 тисяч вояків є релятивно поміркованим апаратом оборони. Але не забувайте, що коли зайшла б потреба, тоді за нецілих 12 годин (?!) ми поставимо під зброю півтора мільйона людей. А коли до цієї вже примірної цифри додати ще мадярські, румунські й болгарські (балканський союз!) збройні сили, не згадуючи вже про московські (старший брат!), тоді вийде така потуга, перед якою не завадить мати потрібний респект".

Відносно високого відсотку працездатних мужчин в армії хочемо ще відмітити таке, що в пятилітному плані Югославянської Федерації предвиджується і морально-душевне пе-

(Докінчення на стор. 3-тій).

ВАЛЕРІЯН ПІДМОГИЛЬНИЙ

„ТРЕТЯ РЕВОЛЮЦІЯ"

Оповідання

7)

Тим то жінки домінували. Голоси їхні були бадьорі, руки червоні й меткі, обрахунки певні.

Зненацька вони опинилися королями ринку, дрібні, ще вчора пригноблені від гуртовиків-спекулянтів, а сьогодні незалежні, що їм голодний мешканець ніс і до ніг клав роками збирані свої скарби: срібло їдальне, сукні, килими, вази, посуд і білизну. Тріюмфальні перекупки приймали все, як належне, бо вони мали в своїх руках чудові речі, через людську пиху перед тим зневажені: борошно, пшоно, олію. Усе тут підлягало виміні, тільки не книжки. Ніякий штукар не виносив сюди цих рушіїв культури, бо й за цілий університет не дістав би картоплини. На базарному полі людський розум зазнав смертельної поразки від віковвого свого перебійника — людського шлунку.

Сьогодні обертались всі гроші, хоч хто їх випустив і хоч коли, і в процесі купівлі-продажу стихійно встановлювалися паритети. Зверхня військова влада давала волю розвиткові економічного життя, а простий козак-махнівець, навіть не тямлючи, що він анархіст, брав усе йому потрібне порядком братерської допомоги і чесно не видавав розписок, ані посилав до штабу одержувати гроші.

Часом знімалася паніка й за хвилину базар порожнів зовсім. Всі тікали стрімголов, не міркуючи, а тільки біжучи. Ніхто не знав, чому, а відчував, що коли й немає нічого, то може бути. Потім обережно сходилися знову зза рогів і з подвір'їв. Кожен гостріший рух, піднесеніший голос набирав чудернацьких, загрозливих форм у напруженій атмосфері базару й життя, а проте було весело й якось половецьки.

10 фунтів житнього борошна за шовкову сукню — це добре, навіть дуже. 10 фунтів борошна, це 13 фунтів хліба, тобто одній людині мінімум на 13 день, чи 13 душам на 1 день, чи інша яка комбінація з обрахунку 1 душа на 1 фунт хліба, а не навпаки. Ксана відрядила Кольку з борошном додому, а сама пішла далі на місто.

Цими днями, сидівши в кімнаті, Ксана раз-у-раз відчувала потяг вийти на вулицю й ходити. Це часом невиразно турбувало її, змушувало кидатись її серце в нерозумній нудьзі. Вона мов утратила почуття часу, дні та ночі стояли перед нею нерухомі й тривожні. Вона спала і вдень і вночі, прокидалася раптом і зненацька засинала. Її очі заглибились, повіки здовжились, бліде обличчя під пасмами виткого волосся набуло дивної гострої краси. Риси її мовчали, і вона любила, їй насолодно було оповити голову тонкими пальцями, схилитися, слухати раптового тремтіння свого тіла й навколишньої тиші. Вона рівно йшла вулицею, переходивши квартал по кварталу. Голова була непов'язана, і після хатньої задухи вона глибоко відчувала холодкуваті дотики повітря. Вона дивилася навкруги, схиливши голову, і бачила: скрізь була руїна. Ноги дзвінко ступали по битому склі, що шаром вистиляло пішоходи. Тут лежали уламки шибок, шматки вітрин, цурупалля, цеглини. Крамниці обабіч роззявили широкі отвори вікон, відкриваючи страшну порожнечу середини: зламані полиці, потрощені стільці, жужми паперу й ганчір'я. За півтори доби вони зі схованок багатства обернулись на безокі ями.

Ксана бачила будинки з обваленими від набоїв рогами, подзьобаними від куль мурами й рясно обпалим склом. А цілі шибки обліплено смугами білого й кольорового паперу, навхрест, кривульками, мов упорядджено на це безладне свято сплюндрування. Ксана бачила будинки погорілі, чорні, що там на оголених мурах височіли непотрібні дахи — і їй було затишно серед знищеного. Вона поволі сунулась уперед, вдихаючи з пестливим повітрям осени запашність руїни, мов серед парку, що там тихою луною котиться далеке рокотіння моря.

Ксана йшла щораз далі. Готель „Асторія" з золотими визерунками на червоних мурах, постійний штаб усім переможцям над містом, і тепер виконував свою звиклу ролю. Його кімнати байдуже приймали нову владу, його льох бачив усяких в'язнів, а прапор на даховому шпилі покірно зміняв свої кольори. Тепер він був чорний, пишно хвилюючи на вітрі темряві бганки із золотими літерами: „Живи, анархізме!"

Так само поволі й спокійно зійшла Ксана на його ґанок. Вона поминула юрби махнівських козаків і вступила до широкого фоє.

Вона спитала. Так, батько Махно мав сьогодні приймати громадян, вона прийшла вчасно. Двоє штабних потрусило її, чи нема зброї, використавши всі можливості під час трусу. Вона мовчала. Тоді їй сказали приєднатися до гурту людей, що чекали на батька. Вона стала біля підвіконня.

Махно довго не з'являвся. Він був у будинкові, але в льоху. Там зібрано тих заарештованих, що їх довели до штабу, не застріливши на місці. Тепер їх вишикували вряд, двадцять сім душ перед очі Махнові, обличчям до світла, що ледве прохоплювалось крізь ґрати запорошених шибок. У льоху був морок і тиша. Махно по черзі підходив до кожного й хрипко питав:

— Тебе за що?

(Дальше буде).

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСІЄРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ СІЧЕНЬ 1948 РОКУ.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	342.26	176	143.76
2	231.74	177	209.49
3	189.94	178	371.24
4	114.05	179	968.24
5	639.80	180	394.29
6	40.11	181	183.36
7	312.08	182	311.86
8*	964.44	184	20.12
9	245.49	185	63.69
10	223.18	186	100.98
11	135.17	187	125.14
13	117.14	188	48.28
14	59.00	189	73.52
16	118.14	190	41.56
17	110.76	191	166.92
18	137.49	192	621.21
19	10.43	193	74.85
20	1,234.01	194	26.22
21	227.86	195	34.15
22	907.67	196	55.33
23	178.84	197	30.20
24	267.71	198	74.25
25	503.17	199	369.50
26	176.87	200	527.45
27	36.00	201	43.23
28	198.23	202	42.11
29	306.96	204	4,689.30
30	92.97	205	25.12
31	131.13	206	731.38
32	29.70	207	288.56
33	530.20	208	32.24
34	73.95	209	52.16
35	63.91	210	107.43
36	269.15	211	250.82
37	281.06	312	61.14
38	434.83	213	854.48
39	585.49	214	139.15
40	36.44	215	62.93
41	49.14	216	74.02
42	226.09	217	1,075.42
43	54.49	218	309.03
44	205.64	219	1,185.48
45	1,266.17	220	1,351.32
46	124.86	221	1,887.39
47	72.17	322	123.47
48	42.69	223*	1,002.36
49	172.72	225	16.21
50	358.78	226	262.67
51*	240.32	227	51.28
52	136.91	228	166.66
53	641.32	229	204.63
54	92.61	230	1,312.69
55	94.97	231	26.91
56	182.96	232	83.00
57	640.36	233*	193.16
58	323.97	234	518.86
59	281.54	235	153.35
60	43.24	236	185.11
61	46.59	237	1,176.68
62	494.46	238	841.30
63	1,215.64	239	603.06
64	138.23	242	186.08
65	285.55	243	221.93
66	264.49	244	24.92
67	179.47	245*	325.88
68	19.53	346	83.03
69	342.94	247	292.25
70	418.33	248	107.35
71	187.39	249	35.82
72	76.42	250	13.49
73	120.71	251	398.72
74	95.91	252	177.37
75	507.38	253	186.01
76	821.12	254*	433.65
77	184.52	255	51.10
78	83.10	256	74.01
79	20.16	257	30.86
80	128.41	358	41.84
81	198.47	259	582.72
82	95.99	261	40.92
83	1,047.00	262	98.01
84	363.68	263	49.04
85	317.23	264	110.74
86	304.18	265	53.71
87	336.70	266	263.00
89	54.45	267*	212.28
90	300.61	268	745.55
91	488.60	369	26.02
92	12.63	270	285.66
93	72.18	271	321.42
94	3,141.53	272	426.76
95	51.35	273	68.75
96	607.71	274*	696.85
97	329.01	275	244.27
98	139.29	276	552.50
99	210.06	277	385.57
100	208.16	278	26.94
101	42.27	279	30.62
102	1,868.68	280	214.45
103	140.49	281	383.99
104	227.72	282	27.71
105	285.25	283	255.56
106	909.18	284	221.46
107	59.89	285	18.60
106	127.36	286	192.74
109	225.43	387	122.22
110	19.58	288	560.87
111	30.23	289	57.33
112	1,251.63	290	106.55
113	99.56	291	616.65
115	33.01	292	4,119.67
116	73.52	293	296.15
117	108.50	294	45.20
118	94.19	295	183.68
119	66.82	296	637.27
120	335.59	297	26.03
121	320.26	298	146.07
122	83.96	299	99.74
123	475.93	300	269.54
124	125.36	302	24.37
125	444.57	303	116.34
126	102.60	304	156.55
127	516.16	305	297.46
128	51.35	306	38.39
129	30.14	307	48.97
130	942.44	308	103.77
131	23.44	309	43.36
132	201.31	310	289.46
133	221.03	311	24.41
134	112.97	312	76.79
135	83.32	313	33.87
136	223.67	314	16.78
137	346.73	315	30.65
138	85.27	316	532.21
139	193.26	317	122.18
140	103.35	318	327.65
141	291.99	319	134.83
142	154.40	320	203.30
143	295.93	321	91.15
144	76.80	322	79.48
145	180.64	323	188.39
146	237.66	324	268.14
147	822.28	325	1,302.00
148	49.33	326	153.07
149	72.44	327	66.02
150	348.29	328	24.47
152	112.58	329*	25.97
153	108.75	330	283.81
154	37.33	331	156.46
155	612.90	332	229.93
156	684.28	333	134.57
157	117.45	334	474.03
158	483.99	335	60.54
159	86.31	336	562.64
160	113.32	337*	16.17
161	399.02	338	519.34
162*	76.34	339	132.25
163	621.73	340	17.81
164	445.65	341	601.33
165	124.98	342	225.77
166	46.72	343	276.78
167	320.42	344	93.97
168	223.77	345	311.25
169	35.38	346*	10.27
170	432.64	347	326.33
171	277.40	348	388.47
172	47.1	349	89.40
173	128.90	350	294.63
174	88.51	351	120.91
175	938.85	352	720.42

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
353	69.89	413	87.98
354	17.43	414	312.63
355	118.71	415*	111.75
356	90.75	416*	76.98
357	72.96	420*	37.87
358	659.39	421	110.34
359*	114.37	422	51.68
360	25.25	424*	32.00
361	3,764.36	425	90.24
362	184.38	426	56.61
363	204.04	427	426.12
364	2,109.96	428	47.96
365	56.62	429	38.49
368	63.39	432*	1,179.60
369	418.63	433	79.44
370	330.16	434	51.95
371	582.29	435	240.81
372	302.37	436*	1.64
373	271.75	437*	31.50
374	371.20	438	97.47
375	1,070.25	439*	170.37
376	37.60	440	8.12
377	20.62	441	283.02
378	24.35	442*	124.69
379	325.39	443	5.81
380	178.66	445	181.23
381	24.43	446	129.51
382	30.87	448	121.06
383	289.07	449	22.74
384	52.80	450	24.14
386	300.22	451	111.42
387	55.04	452	65.31
388	352.41	454	11.04
390	343.51	455	223.53
391	48.32	455	223.52
392	21.51	457*	53.08
393	191.78	458	288.62
394	11.57	459	129.54
396	84.43	460	6.36
397	136.61	461*	205.94
398	26.97	462	31.23
399	10.72	463*	311.80
400	260.01	464*	633.62
401	45.16	465*	17.34
403	259.52	466	256.61
404	67.55	467	14.32
405	70.59	468*	96.64
406	226.61	469	337.56
407	52.89	471*	8.19
408*	48.44	473*	1,108.03
409	70.06	474*	169.32
410	22.52	475	26.94
411*	36.69	476	314.51
412	31.23	477	170.58

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду 234.99

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпечення $125,913.24

* При відділах означених зіркою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	4.91	216	40.37
3	2.42	217	2.74
28	8.82	221	18.12
30	9.53	225	3.23
33	6.88	230	3.81
37	16.20	234	16.50
39	24.13	237	2.68
62	14.16	243	23.11
65	12.59	245*	2.12
70	3.80	257	2.84
83	2.86	274*	2.98
90	11.44	275	38.87
101	2.84	278	1.15
102	15.06	284	3.37
106	7.23	286	32.87
108	3.38	292	21.96
112	5.56	305	6.82
117	4.46	316	1.41
125	2.66	321	3.73
127	3.17	335	5.31
139	2.35	336	7.93
142	4.21	342	9.44
143	8.56	349	5.24
147	20.58	358	1.62
170	4.94	361	2.48
185	5.46	370	5.01
206	2.65	384	28.93
209	2.62	388	6.19

З місячних вкладок від членів обезпечених в старім роді обезпечення	$ 514.30
Разом з місячних вкладок від членів	$126,427.54
Відсотки від бондів	6,983.19
Відсотки від морґеджів	2,858.86
Відсотки з банків	41.94
Відсотки від членських позичок	468.32
Чинш з реальностей	4,448.15
Друкарня і книгарня	7,474.34
Зворот виплаченої нагороди за лікарів з мол. деп. до адмін. фонду дорослих членів	30.00
З переносу резерви за суспендованих членів і членів, що відійшли з грошевим зворотом у 1947	4,770.86
Сплати морґеджів	17,480.00
Сплати членських позичок	2,844.88

Сирітські части по бл. п.:

в. 39 Пахолок Андрій 53.51

Разом $173,881.59

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 1 Дзьобко Григорій	$ 1,000.00
в. 1 Піта Катерина	500.00
в. 7 Пухир Петро	1,500.00
в. 13 Малцяк Адам	750.00
в. 37 Кіцинюк Агафія	500.00
в. 39 Пахолок Андрій	552.51
в. 102 Бабечко Катерина	750.00
в. 131 Рачок Параска	500.00
в. 170 Фурка Петро	1,000.00
в. 223 Проць Павло	1,000.00
в. 265 Мартинюк Стефан	1,000.00
в. 374 Поліщук Стефан	580.00

Інші виплати посмертного фонду:

в. 271 Шренко Мелянія, обезпечення платне за життя	500.00
Грошеві звороти	886.98
Дивіденда для прийнятих наново членів	3.43
Перенос резерви за суспендованих членів до адміністраційного фонду	4,770.86

Виплати сирітського фонду по бл. п.:

в. 218 Лунів Петро 37.82

Виплати з народного фонду:

Виплачено на видання книжки Івана Франка, англійською мовою 1,500.00

Виплати з фонду Згоди Братств:

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду 234.99

Запомоги з запомогового фонду:

в. 4 Дунда Стефан	35.00
в. 10 Глива Ількo	35.00
в. 11 Борсук Катерина	25.00
в. 11 Вашиловський Карол	30.00
в. 17 Ключка Павло	25.00
в. 39 Дідуник Микола	50.00
в. 45 Зґура Тимко	30.00
в. 56 Кабала Іван	25.00
в. 63 Бек Микола	100.00
в. 65 Лесняк Марія	30.00
в. 65 Балецька Параскевія	25.00
в. 70 Наконечний Кирило	35.00
в. 70 Пиржавська Софія	25.00
в. 82 Гайдук Михайло	20.00
в. 87 Сухина Семен	35.00
в. 90 Феляк Теодор	35.00
в. 90 Касницець Василь	35.00
в. 91 Гресько Іван	40.00
в. 102 Мохнач Василь	35.00
в. 104 Возьний Стефан	25.00
в. 104 Федин Ількo	35.00
в. 104 Стечишин Михайло	75.00
в. 119 Омелян Марія	25.00
в. 123 Бузик Ількo	30.00
в. 188 Крохмалюк Филип	35.00
в. 204 Гарбачевська Стефанія	30.00
в. 217 Костів Іван	35.00
в. 218 Цепін Іван	35.00
в. 221 Кононік Семен	35.00
в. 227 Підкалицький Андрій	30.00
в. 228 Гулька Анна	25.00
в. 237 Тиман Юлія	25.00
в. 242 Найдух Марія	25.00
в. 250 Баштура Володислав	25.00
в. 242 Грицко Стефан	40.00
в. 276 Павлюх Микола	35.00
в. 333 Гелетій Софія	25.00
в. 333 Роля Анна	25.00
в. 334 Добромільський Іван	100.00
в. 342 Міньо Анна	25.00
в. 344 Когут Павло	40.00
в. 364 Головчак Павло	35.00
в. 364 Волошин Михайло	35.00
в. 371 Яворська Анна	20.00
в. 381 Гузій Михайло	35.00
в. 390 Клозник Іван	25.00
в. 390 Селенко Марія	25.00
в. 406 Кравчик Марія	30.00
в. 410 Шикітка Андрій	25.00
в. 429 Гронський Семен	30.00

Виплати адміністраційного фонду:

Виплати друкарні і книгарні	8,188.07
„Свобода" за орган	3,900.00
Вставлення машин до друкарні і інші праці	3,034.65
Платня помічних сил	1,671.08
Платня головного уряду	1,250.01
Чинш за офіси	625.00
„Свобода" за праці і друки	535.32
Відзнаки для членів	455.09
Лікарі за нових членів	417.00
Кошти подорожі організаторів	411.54
Нагорода за нових членів	171.25
Канцелярійні прибори, дески, крісла і т. п.	157.00
Чинш за машини для заджеиня статистики членів	151.80
Видатки канцеляр. на пошту	135.00
Федеральний податок за помічні сили	82.67
Обезпечення від грабунку	75.25
Стейти за дозволи (лайсенси)	62.00
Канцелярійні прибори	46.15
Телефон	43.75
Оголошення	40.00
Заадження книжок: Факти про У. Н. Союз	30.00
Кошти репрезентації	25.00
Кошти правні	15.00
Вкладки до доброчинних організацій	10.00
Оправа місячних книг	8.50
Асекураційні журнали	5.00

Інші виплати:

Податок, вода, паливо, світло і інші виплати на реальностях 3,044.40

Інвестиції готівки:

Позички членам	704.32
Закупно нової машини	4,850.00

Разом $49,341.44

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем 31. грудня 1947 р. осталася	$436,130.34
Прихід за січень 1948 р.	173,881.59
Разом	$610,011.93
Розхід за січень	49,341.44
Готівка з кінцем 31. січня 1948 року остається	$560,670.49

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 560,670.49
Морґеджі	800,802.09
Бонди	6,897,202.61
Позички членам	390,735.15
Реальности	233,500.00
Друкарня	9,966.68

Разом $8,892,877.02

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$8,233,759.86
Адміністраційний фонд	204,864.53
Конвенційний фонд	32,163.99
Запомоговий фонд	134,788.21
Народний фонд	7,928.01
Посмертний фонд старого роду обезпечення	76,199.39
Резервовий фонд	14,778.35
Сирітський фонд	82,280.64
Фонд обезпеки інвестицій і смертности	94,513.31
Фонд Згоди Братств	11,600.73

Разом $8,892,877.02

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	13.06	116	22.31
2	17.76	117	1.80
3	27.15	118	10.70
5	78.66	119	6.87
6	90	120	136.23
7	28.75	121	108.87
8	15.14	122	8.14
9	8.10	123	4.91
10	11.48	124	5.18
11	38.10	125	159.98
13	35.93	126	6.83
14	4.43	127	22.72
16	9.73	128	17.40
17	13.29	130	119.76
18	1.35	132	14.23
19	4.79	133	2.03
20	3.27	134	2.47
21	4.50	135	2.84
22	2.24	136	14.75
23	18.39	137	13.90
24	2.93	138	18.14
25	4.05	139	3.27
26	19.80	140	21.66
28	8.80	141	68
29	25.00	142	117.31
30	5.62	143	7.42
31	1.15	144	14.63
32	45	145	16.73
33	12.26	147	119.86
34	11.66	148	2.70
36	26.32	149	6.48
37	11.21	150	76.35
38	26.81	153	9.21
39	64.72	155	38.97
40	1.58	156	62.61
41	88	157	25
42	4.90	158	12.49
43	2.87	159	2.93
44	2.93	160	5.59
45	223.59	161	69.40
46	45	163	68.31
47	29.07	164	114.13
48	17.55	165	8.51
49	23.46	167	25.10
50	41.05	168	15.36
51*	58.15	169	25
52	21.14	170	39.38
53	132.11	171	17.41
55	27.91	172	2.70
56	14.63	173	2.28
57	14.70	174	5.80
58	43.51	175	75.77
59	99.41	176	29.50
60	7.99	177	97.09
61	3.66	178	2.03
62	33.34	179	13.08
63	169.66	180	17.01
64	38.23	181	90
65	38.10	182	9.80
66	10.12	183	55.68
67	3.38	185	5.63
69	90	186	12.70
70	65.84	187	8.59
71	73.57	188	3.60
72	1.96	189	6.77
73	2.70	191	19.77
74	7.91	192	35.60
75	24.06	193	1.00
76	53.78	196	7.50
77	19.82	198	25
78	2.92	199	8.95
79	1.15	200	54.13
80	4.16	201	2.97
81	1.15	202	9.47
82	7.01	204	949.90
83	250.97	205	1.80
84	58.20	206	92.78
85	26.60	207	70.18
86	5.63	208	1.35
87	8.41	210	13.60
89	1.18	211	42.77
90	15.17	212	3.40
91	13.36	213	90.52
92	2.25	214	23
93	3.95	215	18.97
94	184.92	217	95.76
95	1.15	218	29.51
96	36.50	219	146.87
97	71.20	220	6.09
98	26.40	221	237.69
99	17.60	222	2.03
100	5.07	223	36.20
102	124.69	226	23.10
103	40.07	227	20.47
104	60.52	228	2.05
105	36.73	229	8.53
106	97.43	230	189.13
107	90	231	45
108	1.02	232	26.27
109	6.68	233*	17.94
110	4.43	234	53.28
112	121.80	235	7.54
115	2.00	236	16.43

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
237	74.61	350	72.54
238	148.39	351	6.96
239	35.91	352	16.21
242	22.30	353	20.08
243	5.99	355	6.01
244	3.16	356	8.38
245*	43.76	357	9.35
247	6.78	358	77.21
248	34.09	359*	6.50
250	1.35	361	528.17
251	37.11	362	41.40
252	11.73	363	6.30
253	5.18	364	51.97
254*	85.25	365	3.55
255	6.93	368	2.94
256	8.44	369	41.19
257	45	370	31.13
258	1.80	371	67.72
259	69.52	372	21.74
261	8.31	373	90
262	10.95	374	17.71
263	68	375	149.84
264	30.68	376	4.66
265	16.72	378	4.18
266	50.42	379	47.00
267*	1.80	380	40.92
268	5.58	381	1.35
269	2.47	383	43.50
270	9.56	384	1.58
271	11.42	385	46.38
272	1.80	386	94.01
273	6.14	387	2.73
274*	55.37	388	11.75
275	5.32	390	53.57
276	24.84	391	12.96
277	50.42	393	15.62
278	1.13	394	98
379	5.05	395*	3.40
280	4.05	396	4.00
281	135.33	397	20.18
282	3.30	398	1.86
283	30.52	400	21.65
284	21.77	401	10.56
286	1.13	403	7.29
287	22.85	404	1.13
288	7.75	405	2.47
289	27.75	406	22.67
290	16.17	407	1.35
291	89.79	408*	5.20
292	195.71	409	2.25
293	63.92	413	74.18
295	3.83	414	57.71
296	64.38	415*	12.60
297	25	416*	90
298	5.84	421	50.68
299	6.90	422	8.10
300	5.46	424*	2.26
302	25	425	60.15
303	4.50	426	2.03
304	18.73	427	112.94
305	20.14	429	3.15
306	2.44	432*	923.34
308	25.13	433	63.83
309	10.67	435	1.86
310	58.41	437*	4.36
311	1.35	438	18.80
312	13.21	439*	101.64
313	5.00	441	136.33
316	62.18	442*	1.58
317	10.27	443	17.82
318	6.80	445	74.95
319	138.46	446	36.24
320	30.78	448	1.58
321	25.70	450	1.13
322	5.51	451	99.25
323	5.06	452	6.93
324	20.21	454	2.87
325	201.74	456	63.37
326	26.90	456	53.37
327	90	457*	5.51
329*	6.38	458	45.33
330	26.44	459	23.86
331	60.49	460	80
332	3.60	461*	94.13
333	2.70	462	5.91
334	53.70	463*	2.70
335	1.80	464*	212.43
336	33.10	465*	4.93
338	30.31	466	15.33
339	10.27	467	1.13
341	141.94	468*	47.70
342	24.96	469	110.12
343	22.26	471*	28.64
344	6.20	473*	824.06
345	13.32	474*	286.15
346	90	475	2.22
347	23.66	476	14.90
348	56.59	477	68
349	1.80		

З місячних вкладок від членів обезпечених в усіх клясах обезпечення	$15,608.16
Відсотки від бондів	822.10
Відсотки від морґеджів	231.01
Сплати морґеджів	290.74

Разом $16,952.01

* При відділах означених зіркою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 365 Бойчук Микола .... $ 50.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти 307.08

Виплати адміністраційного фонду:

Платня помічних сил	858.81
Свобода за Ukrainian Weekly	600.00
Свобода за праці і друки	383.94
Лікарі за нових членів	32.00
Видатки канцеляр. на пошту	25.00
Федеральний податок за помічні сили	22.60

Інвестиції готівки:

Позички членам 60.00

Разом $2,319.43

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем грудня 1947 року осталася	$65,415.68
Прихід за січень 1948 р.	16,952.01
Разом	$82,367.69
Розхід за січень	2,319.43
Готівка з кінцем січня 1948 року остається	$80,048.26

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 80,048.26
Морґеджі	47,555.06
Бонди	731,392.44
Позички членам	60.00

Разом $859,055.76

Стан довжний:

Посмертний фонд	$807,131.84
Адміністраційний фонд	51,923.92

Разом $859,055.76

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр

Югославія на вочнній стопі...

(Докінчення зі стор. 2-гої).

ревиховання у новому дусі... Тітові йде неменш про перекування ментальности балканського мужика. Це має виконати армія.

Ґаздам, чи селянським синам має військо прищепити нового духа, викорінити з них селянський індивідуалізм. На Балканах багато „забобонів", іноді дуже небезпечних. Отже їм треба протидіяти радикальніше, як в інших країнах. Найбільшим „забобоном" є хапання за збрую, якої завдяки вічним війнам там ніколи не бракує. Коли займанець, чи уряд пересолить, тоді темпераментний балканець хапає за ніж і рушницю... й револьта готова. Рада на те дуже проста: будучи при зброї, але під доглядом довірених і вибраних енкаведистів, доводиться комітам з пересердя тільки хіба собі самому пальнути в лоб. У цьому і вершок візантійської політики. Пригадуємо, що навіть і в часи унії СХС корпус поліції та жандармерії підбирано з рядів амнестіованих опришків-комітів. І не було тоді кращих сторожів безпеки, бо вони знали всі стежки й перелази своїх непокірних друзів. Це тепер ще удосконалено, бо ж не даром Тіто доповнював свої, візантійські студії, в Москві... Він навіть навчився прикривати свої наміри побожним бідканням. Мовляв, культурний уровень селян, завдяки плутократичним урядам королів дуже низький. Нещасні хлібороби. В часі „святої" війни проти німців вирізали Тітовці більше власних селян, як німецьких вояків. Знов тепер захвостані в казармі коміти безпечніші, як у своїх непроходимих дебрах і вертепах. А щоби вони з досади безділля не пішли проти власного уряду, то активніших і крововжадних спрямовується на розбій проти „капіталістичного запроданця"—грецької армії...

Олімп димиться, а Балкани зброяться... Треба побоюватися, що від першого весняного грому може вийти нова світова потопа. Зворохоблені „ґіґанти" стають на прю зо своїми „творцями". На Дунаї володіє новий Аттиля — Тіто. Він зібрав уже усі дунайські орди під московський скиптр Джінґісхана-Сталіна. А вірні мадяри, румуни й болгари ждуть тільки на благословління свойого Джінґіс-сталіна...

Апокаліптичні їздці, нестомлені другою світовою війною, від якої ще незагоєні рани, вже несуться на овиді... їм ще мало руїни...

А може вони заповідають тим разом руїну руїнникам... і врешті нові порядки зруйнованій і перетомленій Европі, а в цьому і нещасній Україні?

Ігор Євшан.

Американське братерство у практиці

Тиждень Братерства починається цього року в день народження Вашингтона — 22. лютого. Як завше, почесним головою обходин є президент. Ці обходини мають на меті поширення ідеї братерства поміж всіма американцями та переведення його в життя не тільки за цей, окремо визначений, тиждень, але щодня, протягом цілого року.

За цей тиждень американці пригадують собі чимало виявів дійсного братерства за минулий рік, але також чимало таких вчинків, що зневажали як окремих осіб, так і цілі народи, тим самим підриваючи моральний авторитет Злучених Держав в часі,я к вони шукають поліпшення світових відношень. Президентський Комітет про громадські права звернув увагу на проти-братерські виступи, на прояви ворожнечі. Але варт згадати також і про те, що зробили деякі американці для здійснення ідеї братерства.

Один з виявів братерства на практиці мав місце в трьох сусідних до Ню Йорку містах: Бинггемтон, Ендикот, та Джансон Сити. Яких сто родин тих міст запросили до себе на минуле Різдво 175 чоловіків, жінок, (та їх дітей), які приїхали до Злучених Держав з тридцяти країн і працюють в секретаріяті Обєднаних Держав. Ці люди,с еред яких мало хто був поза Ню Йорком, опинилися в родинному, американському оточенню. Вони разом з господарями, що їх запросили, святкували Різдво, з колядами, блискучою ялинкою, подарунками для всіх та традиційним обідом. Це було, хоч в малій мірі, сповненням побажання президента Трумана, аби в родині народів запанувало братерство.

В свому посланні на цьогорічний Тиждень Братерства, президент Труман підкреслив також потребу братерства серед всіх мешканців цеї країни.

В той самий час, як американські родини в Бинґгемтоні, Ендикот та Джансон Сити доказували, що люди всіх країн можуть бути братами, в Ню Йорку відбувалася інша подія, що звела разом людей різних релігійних вірувань. В часі пожежі одного великого складу загинули два члени міської пожежної команди — один протестант, другий жид. Ціла дільниця зараз же заопікувалася вдовами та сиротами загинувших. Ректор римо-католицької церкви Св. Гелени, о. Сканлан, побачивши добросусідське відношення громади, влаштував бескетболеве змагання поміж католицькою та протестантською командами, з чого прибуток пішов на допомогу родинам загинувших пожежників.

В радісний час, як наприклад на Різдво, чи в часі смутку, викликаного катастрофою — місцевою, чи краєвою — люди часто забувають свої непорозуміння, різниці і поводяться як брати. Це можна не раз спостерегти. Проте спостеріґаємо також, як в щоденному життї розходження можуть набирати більшого значення... доки якийсь випадок не зворушить серця і сумління. Про один такий випадок не так давно писали багато в часописах. Один місцевий клюб „Киванис" послав шерифа до одного нігерського ветерана, аби його повідомив, що зогляду на його расу, він не може дістати автомобіль, який той ветеран виграв в лотерії того клюбу. Це була така явна несправедливість, проти якої обурилися навіть ті, які не помічають інших випадків дискримінації на ґрунті раси, релігії чи національного походження. Зі всіх кінців країни посипались протести. Їх було так багато, що клюб мусів відкинути своє рі-

(Докінчення на стор. 4-тій).

ЩО ПИШУТЬ?

З ТУГИ ЗА ПОЛЯГЛИМИ ДІТЬМИ, ХОЧЕ ЇХАТИ НА РІДНУ ЗЕМЛЮ.

З листа на скитальщині, писаного втікачами з над Лінії Курзона, 3. січня 1948, по втраті двох синів в боях УПА, до свояків в Дітройті.

Такого терпіння, як ми маємо, не можна витримати. Чоловік мусить і плакати і нарікати і ще гірше грішити і ще гіршу Божу кару на себе стягати. Та годі. Чолом муру не пробємо. Тільки один жаль, що деякі люди, які мали по більше дітей ніж ми, затримали свої діти при житті, а наші оба соколи погинули в бою за Україну і нам ніхто вже не остався. Гріх нарікати, але ще був би більший гріх, як би наших дітей забули. Одного лише боюся, а це, щоби тут не вмерти. Прийде весна — що буде, то буде — я поїду туди, де лежать мої діти поховані в сирій землі. Це мої скарби і вся моя надія й потіха. Хай убють, а я поїду.

Що правда, вони старих так просто на смерть не вбивають. Вони тільки вязнять і страшно бють і мучать. І не знаю, чому ті всі люди там ще не повмирали? Видко, що чоловік у вязниці може більше витримати як найсильніше звіря.

Ви пишете, що там в Америці говорять про рай на рідних землях. Так, то, так. Чоловік наслухається таких страшних фальшивств і не знає, що той Червоний Рай це тюрма народів. Але який там настрій, то послухайте оцього:

Раз робили облаву з того боку Буга, бо через ріку на захід перейшло було 2—3 людей. Але шпиги сказали, що то 300 людей утікли. Негайно явилися зо 100 літаків і як почали бити на цілу околицю, то всі гадали, що вже війна вибухла. Тоді люди кинулися цілувати себе, бо думали, що аж під час війни прийде кінець большевикам. Скажіть самі, як би там добре було, то люди так тішились би вибухом війни? А то вже війна для них лішша, ніж теперішність.

Пишете, що там у вас збираються нам помагати. Я думаю, що поміч потрібна негайно, бо за рік-два не буде вже кому помагати: всі вигинуть. Поздоровляємо вас — Всі три невольники.

ПРО РІДНИЙ КРАЙ І ПРО СКИТАЛЬЧІ НАДІЇ.

В листі до рідні в Пенсилвенії, з табору в Німеччині, з 9. грудня 1947:

Саме того дня, коли я отримав від Вас цукор, прийшов теж лист від знайомих зі Львова. Правда, не простою дорогою, але дістав. На 8 гектарів і 65 акрів землі жінка має такий контингент збіжжя й податок, що як би була все поле попродала, то може б дістала одну третину того, що виносять податки. Однак там не можна нічого продати, бо там усе державне... Вона, сердешна, не мала спроможности того всього сплатити, тому її посадили на 7 років тюрми за її пильну й важку працю. Діти повтікали до Львова і там живуть, але от що пише: „Живу сьогодні, а що буде завтра, то побачимо. Ніхто не є певний, що з ним станеться в ночі". А потім ще пише: „Якщо Ви маєте що їсти, то вам чудово поводиться, а тут...". — Видко, що всі голодують. От такий то большевицький рай.

Така багата Україна, а народ голодує тоді, як тисячі вагонів збіжжя шлють туди, де лиш комунізм має підложжя, де народ несвідомо приймає оту страшну отрую.

Ми тут уже четвертий рік, як на нас німці завертають очима. Кожен хотів би позбутися нас якнайшвидше, а й наш народ хотів би виїхати. Бог зна, куди, та це так важко, як з каміння. Кожний хотів би вже раз десь примістититися і почати нове життя, а тут передбачений ще один скрінінг. Правда, багато наших їде до Англії, але лише самітні і лише до 49 року життя. До Канади сильно перебирають, так, що не знати, кого шукають: загрубих не беруть, бо гнилі; затонких не беруть, бо слабі і так воно. До Франції багато збиралося їхати, але там тепер „гаряче", нема як. В Бельгії не всюди добрі відносини, багато людей повертаєся.

Ми, то є я й мій товариш, маємо кушнірські варстати, працює трохи людей, ми хотіли б разом кудись виїхати. Вже й п. Смук взяв список і англійська місія взяла список, але до цеї пори нічого нема, всі лише обіцяють. Афідевити лежать, а все кажуть: „Чекай, аж прийде черга". Але коли?

Коло нас трохи пусто тепер з харчами, а що скаже весна? Кожний вичікує кращої долі і думає, що вона прийде. Я вже перестав думати, а коли б і прийшла, то годі повірити.

Там жінка може десь в тюрмі на Сибірі, діти в якихось закамарках, а я тут, у деревянім бараку. Защо така мука — а таких, як я, сотки тисяч...

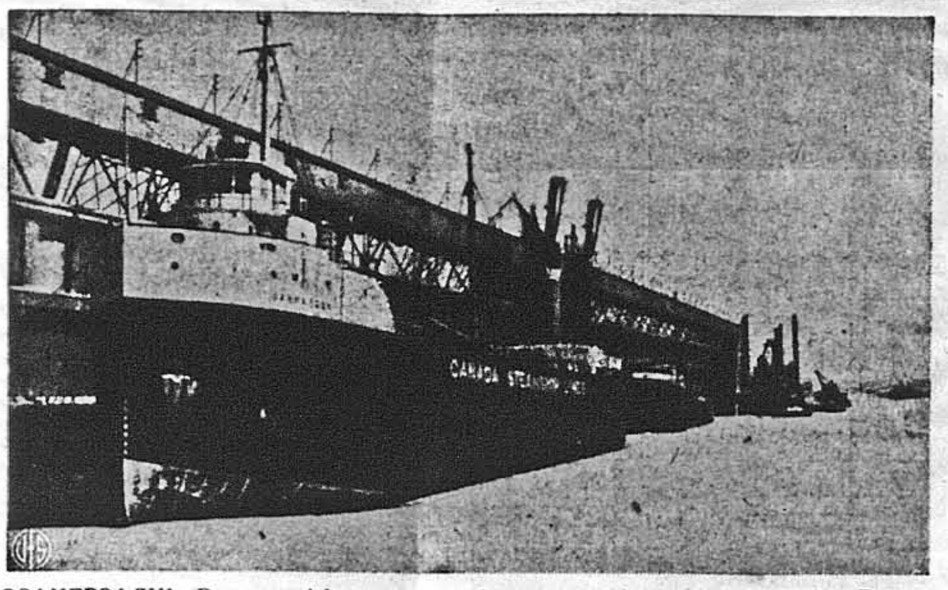
АМЕРИКАНСЬКЕ БРАТЕРСТВО У ПРАКТИЦІ.

(Докінчення зі стор. 3-тої).

шення і виплатив ветеранові чек на $3,200 — ціна виграного авта.

Гостинність, виявлена на Різдво американським родинам громадянам Обєднаних Держав, гроші, зібрані стараннями католицького священика для протестантської та жидівської родини, домагання з кожної частини країни, аби нігерський ветеран дістав те, що виграв — це є приклади американського братерства на практиці. В цей спосіб переводиться в життя те, про що говорить президент Труман в свому посланні на Тиждень Братерства. Ідеали братерства треба переводити в щоденнім житті, від цього залежить світове братерство.

Загальна Рада.

ПОЗАМЕРЗАЛИ!—В конгресі іде гаряча дебата в справі плавби рікою Св. Лаврентія. Ті, що є проти предложених конгресові проектів, вказують на цю картину, кажучи, до чого ті проекти здались, коли ріка замерзає на кілька місяців і плавба не можлива. Вантажні кораблі, які маємо перед собою, не можуть рушитись, бо кругом замерзла вода.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

З діяльности гуртка українських мистців і музиків.

Дня 15. лютого б. р. в помешканні „Мидстонгавз" при Медисон евені в Ню Йорку відбулись чергові сходини гуртка українських мистців і музиків.

Треба зазначити, що за останній час діяльність гуртка пожвавилась. Прибуло кількакових членів з поміж нової еміграції, між ними відомий всьому культурному українському загалу мистець Микола Бутович, а теж дуже діяльний організатор мистецького життя та видавництв в краю та на чужині, Святослав Гординський, відомий теж і в Америці не тільки як маляр, але й як поет та публіцист.

З короткого звіту голови гурта, архітекта Юліяна Ястремського, присутні довідались, що 6. березня буде на сходинах гуртка доклад на архітектурні теми, а сходини з 20. березня будуть присвячені роковинам Шевченка, які будуть вшановані докладом на тему „Шевченко в музиці" з музичними ілюстраціями та виставою фотографій з малярських праць Шевченка, яку уладить зі своїх збірок Святослав Гординський.

Головною атракцією останніх сходин гуртка, яка притягнула чисельних гостей та членів гуртка, була доповідь С. Гординського на тему „Українське малярство та різьба за останніх 30 років". Виклад був дуже цікавий по змісту та доповнений ілюстраціями репродукцій мистецьких творів, а навіть оригінальними творами С. Й. Павла Ковжуна, Галини Мазепи та Миколи Бутовича. Для слухачів було дуже цікаво довідатись про успіхи наших мистців і признання чужим світом.

Згадаємо лише, що в останньому осінньому салоні в Парижі, поруч з працями Мітіса та Пікасо були виставлені праці українців Грищенка та В. Хмелюка. В галерії французького мистецтва в Ню Йорку (Іст 57 Стр.) продаються теж праці українських мистців В. Хмелюка та Іванни Винників.

С. Гординський підкреслив, що не дивлячись на тяжкі умовини життя, в яких перебуває більшість українських мистців на вигнанні, всі вони багато творять, про що можна судити з трьох чисел неперіодичного видання „Українське Мистецтво", виданого в останніх часах в Мюнхені. Видання це є на рівні з подібними виданнями інших народів; за нього не посоромились би і великі народи.

Промовець згадав, що на мистецьких виставах Д. П. в Мюнхені та у французькій зоні українці мали три чверти всіх експонатів, які притягнули увагу чужинців.

Після викладу присутні давали запити, зя ких було видно, що доповідь дуже зацікавила слухачів своїм змістом. З пояснень промовця було видно, що українські мистці і в тяжких умовинах можуть працювати у всіх країнах, якщо вони тільки вільні від опіки Сталіна. Зате мистецтво на Україні є під постійним доглядом червоної Москви; воно в неволі, як і ввесь український нарід.

Надіємось, що доповідь Гординського буде щасливим початком і дасть змогу мистцям українського походження в Америці ближче пізнати своє мистецтво та мати підстави шанувати його, а навіть і ним пишатись. Теж можливо, що художня студія з регулярними викладами з історії українського мистецтва та української музики притягнула б до себе багато молодих слухачів, що дуже важне. Т.

ДЖЕМЕЙКА, Н. Й.

Коляда на скитальців.

Як кожного року, так і цього, члени Бр. св. Юрія пішли з колядою на допомогу скитальцям.

Жертвували: Й. С., пів дня платні $10; по $5: Х. Заборська, М. Малетич, С. Кузів, Г. Сташків, П. Деркач, Білий, М. Воробець, Т. Білоус, М. Костишин; по $3: В. Воробець, А. Фірман, Салестін, С. Федушка, С. Самборський, В. Сломушинський, М. Форман, М. Зембруські; по $2: П. Федок, О. Ганка, Н. Гандога, Т. Фуртос, П. Петришин, П. Чопик, С. Федок, Бурлок, Миць, К. Заволок, І. Коман, Гомсяк, В. Юрій, І. Мельничук, Л. Ковальчук, А. Паленичка, М. Атаманів; по $1: П. Білоус, Савка, Самолюк, Рошельські, А. Голокрис, П. Миць, Робінсон, Мальований, М. Лесів, О. Александрович, А. Алтмом, Я. Претика, Е. Париляк, Левіцькі, М. Грабар, Самборські. — Разом заколядовано $129, з чого було $10 розходу. Остало $119, котрі переслані до Зл. У. А. Допомогового Комітету у Филаделфії.

Колядували: М. Воробець, М. Форман, В. Сломушинський і Йосиф Самборський.

Щире Спасибі колядникам і жертводавцям. М. К.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

З похорону на скитальників.

Дня 3. лютого померла в 25 році життя бл. п. Агафія Жмутин, дочка Івана й Марії, члениця від. 339 У. Н. С. ще від дитячих літ. По похороні 7-го лютого з катедри при Френклин вул. на цвинтар у Факс Чейз зійшлися учасники похорону до Українського Народного Дому на Норт Филаделфії на „почесне", улаштоване Жіночою Лігою громади.

Під час перекуски забрав слово радний У. Н. С. Степан Слободян, котрий переповів життя покійної: Вона покінчила звідзначенням вищу школу, працювала як стенотипістка в бюрі, одначе внаслідок нещасливого випадку померла по довгих муках. Це й причина, чому на похороні було багато молоді, товаришок і товаришів покійної.

Промовець взивав молодь вступати в члени У. Н. Союзу, бо як показує приклад з покійної, ніхто не знає коли прийде нещастя.

Не пощадив своїх почувань Іван Сорока, і пригадав про скитальників та їх нещастя. На його зазив склали приявні дари на допомогу скитальникам, а то: по $5: І. Сорока, мол., Б. Коцюбинський, І. Жмутин; О. Мущинка $3; по $1: С. Слободян, К. Купилка, А. Волощук, Демяник, Е. Кузма, М. Дзюрка, М. Будай, С. Роман, А. Черевка, І. Гоцинець, Т. Тренич, К. Будай, А. Веклинець, М. Геник, К. Бець, В. Димай, В. Геник, Ю. Рагінець, решта дрібними. Разом зібрано $36.25 і передано до ЗУАДКомітету у Филаделфії.

Приявний учасник.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Маємо адресу Мирослава Хомяка. — Хто питав, хай зголоситься до редакції „Свободи".

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ПОШУКУВАННЯ

БІГУН МИКОЛАЙ
c/o CE. Towbe, Room 342
Union Station, Toronto; Ont., Canada,
пошукує стриєчної сестри
БІГУН ЗОФІЇ,
з села Залужа, пов. Сянік.

КАРОЛЬ ВОЗЬНИЙ
син Ваврика і Павлини Мишків, пошукує вуйка і сестри
МИШКІВ БЕДА
син Прокопа і Марії, а сестра
АННА ВОЗЬНА,
обоє роджені в Дарахові, пов. Теребовля, воєвідство Тернопіль. Обоє українці. Хто знає про них, або вони самі, зволять зголоситись до:
KAROL WOZNY
Owinta Mariel, Avenida las Palmas,
Caracas, Venezuela, La Florida.

МИХАЙЛО СОСНОВСЬКИЙ
з Кипячки, повіт Тернопіль, пошукує брата
МИХАЙЛА (ВАСИЛЯ)
який родився в Америці, а 1925 року приїхав другий раз до Америки з Березовиці Великої, повіт Тернопіль. Зголошення слати на адресу:
MEDYNSKA M.
355 E. 10th St., New York, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 1792. Нкіма діє.

Ватага поставила сторожа з наказом, щоб стріляв, якщо хтось появиться і пішла спати аж до ранку...

...а саме тоді нагорі Тарзан сплітав линву з вільних лози. Коли він приготовив кульку, він спокійно повчив Нкіму, що вона має зробити.

Вона кинулася на другий бік табору і там найшла овочами обтяжене дерево.

Серед голосного оклику вона потрясла сильно деревом.